

nagy kvalitások, a gyakorlati politikus öszlőne és megfontolása — az teljesen hiányzik belőle. Ott az ő helye a meddőség terén. Ékes szavával érlelje az eszméket, és ha nagy sokára a hatalom az ő eszméit átvenni kénytelen kezdjen érlelni ujjakat. Az önzetlen, ségnek sokkal nagyobb tere van az ellenzéken, duskálhat benne tetszése szerint.

De a nemzeti eszme bukásáért, ha ne adja isten bekövetkeznek — nagy részben az Apponyi határozatlansága lesz a felelős.

Levél Hieronymihez.

nov. 26.

Közérdekű, okos és hasznos utmutásokkal szolgáló levelet hozott ma a posta. Nekünk van czimezve, de az új kereskedelemügyi miniszter figyelmét van hivatva felkötteni. Hieronymi Károly — mondja ennek az irasnak szerzője — minden kinalkozó alkalmat megragadott arra, hogy hangos szóval és csillogó ígeretekkel bizonyítsa a kereskedelmi érdekek iránti rokonszenvét és sohasem habozott hathatós támogatást kilátásba helyezni. Reméljük: hogy amit az exminiszter gondolt, mondott és tett, arra nem fog most ridegen ráczafalni a kereskedelmi kormány új feje.

Ha nem is országot forgató erejű az a kérdés, amelyet most jöndulatába ajánlunk, minden esetre érdemes arra, hogy fontosnak vegye. A vasárnapi munkaszünet ügye vált ismét időszerűvé, különösen azoknál a zaklatásokkal kapcsolatban, amelyen a vidéki bolosnak unos unánan kereszül kell menni. A törvénykezerte pihenő ugyanis — az ahány ház, annyi szokas-jeszavához híven — joforman minden folszoigabiro, jggyzo, fauboro, ese dör es baktek maskent magyarázza. Ha például vasárnap reggel kinyit a falusi szatocs, rajeszle-

Mahabrata pedig nem az az ember volt, aki mindjárt megijed. No meg esze ágában sem volt édes szakmányát kezeiből kiengedni. Napirendre kerültek aztán a haboru-kodások. Ramajana nuza többnyire a rövidebben. Egyebkent pedig: sok ember hagyta a fogat a csatateren azért a szep asszonyért.

Néha ny ev mult el. Ramajana fejedelemnek talan nem is eped mar a szive a szépséges Zarathusáért, mert hü emberei fedfedezték annak parjat Viszininda szemelyeben, akinek imbolygó termete, tüzes csokjai az idoknek szarnyainal is jobb bufelejtő vala.

Ami Mahabrata fejedelmet illeti, annak meg szörnyen kezdett a jó szomszéd és barát hiányozni. Szánta, bánta bünét már tudniillik a mézes hónapoknak lezajlása után. Diszes küldöttséget menesztett tehát a volt jó cimborához: Ramajana fejedelemhez, a törtentek fölött mély sajnálatat fejezve ki, ajandekul egy értékes nagy smaragd gyűrüt küldött.

Mikor a küldöttség elment, Ramajana habozott. Nem tudta mit tevő legyen. Milyen állaspontot foglaljon el? Vajjon a csufos sértés után elfogadja e Mahabrata ajandekát, mint bekejobbot? Összehivta azonnal bizalmas embereit előlött tanacskozandó. De nem tudtak itt megállapodni.

nek s ráadásul még birságot is kap. Ha pedig vasárnap déltájban nem kap szivart a politikárius ur, megint van hadd el hadd és ujra csak a boltos zsebe bánja meg. A varmegyék egyes közigazgatási helyein olyan a munkaszünet, ahogy éppen magyarázzák. A miniszterium elé persze csak nagy elvétve kerülnek az efele vitás kérdések, mert a félős falusi üzletember nem akar a nagytekinetű hivatalos személyiségekkel ujjat huzni.

Minden rendszer azzal kezd, hogy ledönti a megelőzőt és minden miniszter, hogy elváltoztatja, amit az elődje rendelt. Ez a szabaly, amely alól vannak kivetelek, de amely általánosságban bevalik és amelyre lehet építeni. Így gondolják azok is, akik Láng Lajossal egyebek mellett és főképp azokért voltak elegedetlenek, melyekkel a vasárnapi munkaszünet most, hogy más kézbe került a kereskedelemügyi tárcza, sietős petecziókkal ostromolják az utódot, hogy tartsa be az egyetemes szabályt és változtasson az előd munkáján.

Az elégedetlenek sokan vannak és panaszaik orvosiást kívánnak. Az elmélet és a gyakorlat összeütközésében, amit a vasárnap munkaszünetről szóló törvény megalakotasa és a törvény végrehajtása mutat, nekik a legoktalanabb a veszteségük. Egyáltalában: a munkaszünet kérdése sokkal bonyolódottabb, mint amilyennek látszik. Mert hát eivben oly egyszerűnek tünik fel! Már a biblia elrendeli: hat napon dolgozzal, a hetediket pihenj és minden meltanoyssag amelleit szól, hogy megtartsuk ezt a parancsolatot. Igen ám, de miként? A pihenés, ha mindennek az elpinentéset jelenti, rosszabb mint a hat munkanap együttveve. Bizonyosag erre a londoni vasárnap, mely meltan sorakozik minojart a tiz egyiptomi csapas után. Maskor csak dolgozik az ember, ami súlyos tener, de bizony megalkuvásokkal elviselhető; am e vasárnap, amikor az elv mintegy megall es mozdulatiansagban tesped, az unlon napja es ez öl. Ahelyett, hogy a londoni vasárnapot követendő példának deklarajuk, inkább azt kell megtanulnunk belőle, hogy a legszebb munkaszünet is csak úgy er valamit, ha a

Elhatároztak, hogy elhivják a lángeszű fiatal Mohamedet, akinek csillaga akkor kezdett feltünedezni. Mohamed pedig így szolt:

— Uram, Fejedeleme! Ez az ajandek a baratsagnak zaloga nem lenet, mert ha ujjad melegétől felolvad a gyűrű kövében rajjett méreg, az halálot leszen!

A gyűrüt azonnal szetbontoták, jól atvizsgáltak és Mohamed joslata igaznak bizonyult: a gyűrű kövében veszedelmes méreg vala . . . A valasz, amit Mahabratának ugyancsak izmos valaszt küldtek; amde ő azzal védekezett, hogy biz ártatlan a dologban, mert a gyűrüt nagyapjától örökölte és meg sohasem volt senki ujján. Ramajana fejedelem, Mohamednek haláloól ezer káter buzat ajandekozott és ezen ügy ily forman befjezést nyert . . .

Nemsokara ezen események után Mahabrata fejedelem ismét küldött engesztelő ajandekot Ramajanak, meg pedig egy gyönyörű hofener paripát. Nem tudta megint se a fejedelem sem a tanacsos urak, hogy mitévők legyenek? Megint csak elő kellett hivatni Mohamedet, aki így szolt:

— Ne fogadd el ezt a paripát, mert, ha valaki arra ráül s arnyékát meglátja, attól annyira megijed, hogy menten a földhöz vágja!

Azonnal próbára tették a lovat. Egy halálra ítelt gyilkost ültettek rá. A tüzes

paripát élvezni is lehet. Am ehhez kell, hogy legyenek, akik ennek lehetőségéről gondoskodjanak, legyenek, akik a pihenők igényeit kielégítsék, szóval: legyenek, akik ezen a napon is szolgálatban vannak és a kiknek a munkaszünete ne erre a napra essen.

Ez általános jelzésből is kitünik, hogy a munkaszünet egyetemessé tétele értéktelenné teszi a munkaszünetet. Az általános eiv érdeme megfeneklik a gyakorlati alkalmazás ellentmondásain, mert mit csináljunk a munkaszünettel, ha ezen a napon egyáltalában nem csinálhatunk semmit? Ez az a dolog, ahol a következetesség nem erény, sőt veszélyezteti az egész intézmény hasznát és ahol az okos megfontolás epen abban tünik ki, hogy kellő bataron tudja beszüntetni a következetességet. — Ebben azonban Láng Lajos hibazott. Neki a londoni minta volt a szemé előtt és ha nem is ment annyira a következetességben, mint a mennyire az angol fővaros mutat példát, a munkaszünet kiterjesztésében mégis mintha túl ment volna a határokön, amelyeken innen a közönség még nem érzi nyügnök a munkaszünetet, de tunan már kezd ilyennek találni. Ez azonban hagyján! Ebbe még beleszokunk; de rosszabb, hogy a mikor a miniszter ebben az irányban következetesebb volt a kelletnél, masfelől viszont egy egész csomó következetlenséggel hagyta nyitva a zugolódás zsilipjeit.

Említjük közzülök — ezuttal legalább ez a kettő aktuális — azt az abuzust, hogy a munkaszünetet — különösen az egyes iparagok munkaszünetet — minduntalan es kényszerítő szükség nélkül felfüggesztették, másodsor pedig az abnormalis viszonyt, hogy a vasárnapi munkaszünet abban a teljességben, ahogy Láng Lajos elrendelte, csak a nagyobb varosokban van érvényben, a vidéken azonban nincs. És ez valóban csodálatos bölesesség és veges észszel az ember nem éri fel, hogy ha már van munkaszünet, miért nincs? Micsoda nyomós ok, elodazhatatlan varakozás igazolja, hogy a vidéki kereskedelmi alkalmazottaknak ke-

verü paripa úgy a földhöz teremtette, hogy az a szegény gyilkos masvilágba való utja előtt keresztet sem vethetett.

Szörnyü haragra loobant már most Ramajana fejedelem, de haragjában sem fedkezett meg Mohamedről, kinek ismét ezer autár buzat utalványozott es akit legv losagosabb, legbensőbb es legtitkosabb tanacsosának nevezett ki . . .

Egyi szegényt nem volt hajlandó Ramajana szarazon eltérni. Háborut akart üzenni Mahabratának. Össze is hívta a hadi tanacsot, hol sokan mellette, sokan ellene voltak a háboruskodásnak. Mohamed dönött volna; ő azonban ezen fontos állami kérdésben begombolódzott. Nem akart nyiltan szint vallani; de kijelentette, hogy vélemenyet megmondja ugyan, de csakis Romajana fejedelemnek négyszemközti. A fejedelem kivancsian vezette be legbelsőbb szobájába, ahol így szolt Mohamed:

— Ne üzenj fejedelem háborut, mert te a szerelem gyermeke vagy s mint ilyennek nincsen szerencséd!

Ramajana fejedelem rögtön felkereste édes anyját és meginterpellálta ebben a kényes kérdésben.

— Édesfiam! — szolt az anya — való igaz Mohamed szava . . . Mikor megboldogult édes apád (isten nyugosztalja) háborut viselt Csejuta fejedelemmel, vesztett csata után apád halálosan megsebesítve a Hoang folyó partjára menekült egy malomba.

vesebb jussok van a pihenéshez, mint a nagyobb városi társaiknak!

Ezen okok miatt most ismét megindulóban van a mozgalom, hogy ezeket a kérdéseket föltegyék az új kereskedelmi miniszternek és mert elfogadható megokolás nem lehetséges, reméljük, hogy Hieronymi Károly ezuttal hű lesz a szabályhoz és lezafolja elődjét.

Az erőszak.

Nov. 26.

Tisza István elhatározta, hogy a nemzeti ellenzék nagy diadalának az osztrák szoldateszka ellen és a magyar nyelv mellett végét veti ha török-szakad. Mert megfogadta Bécsben, hogy utoncztot szállit december hóban és nem tarthatja be szavát, elvesztette a játszmát. Minthogy pedig a hatalmat megragadta, el nem eresztí, inkább keresztül g zol a képviselőház törvényén, a házszabályokon.

Igy tervezte már akkor, midőn júniusban először vállalkozott a katonaszállításra a nemzeti követelések letiprásában kormányalakításra. Akkor a szabadelvűpárt lelkiismerete még nem adta meg magát, de most, hogy Tisza kezében van az ostor és a gyepő. néhányan csatlakoznak hozzája a mandátumokat féltő nemzeti pártiak közül is.

Mit akar tenni Tisza? Parallel üléseket behozni, hogy délelőtt 10-től 3-ig a katonai javaslatokat tárgyalják, délután 5-től 8-ig az indemnítást. Ezt fogják indí ványozni ma vagy holnap és el akarják dönteni másnap vita nélkül, egyszerű szavazással.

A terv régi, de sohasem fogadták el, mert törvénytelennek tartották mindig, annak tartja Apponyi ma is, épp úgy, mint az ex-lexben való felosztást, melyre szintén elszánta magát Tisza István, ha a parallel ülésekkel sem sikerül neki a nemzeti ellenállást megtörni.

A mód pedig melyet választott, a paktumba ütközik, melyet az összes pártok kötöttek négy évvel ezelőtt, midőn új házszabályokat szerkesztettek Tisza hozzájárulásával.

A 202. és 203-ik szakaszok a Ház napirendjének megállapításáról szólnak nem egyébről és semmi esetre parallel ülésekről. Az van ott mondva, hogy a „napirend tárgyalására szánt időt időről időre a Ház állapítja meg”, a harmadik kikezdés pedig úgy szól, hogy „ha az ily indítvány az ülés idejének meghosszabbítását célozza, a meghosszabbítás egy órai időnél többre nem terjedhet” — „azon törvényjavaslat tartama alatt, amelyre nézve elhatározott, nem ismételtető.”

Már most kétségtelen, hogy a Ház tanácskozásának idejét megállapította 10 órától 2-ig és megtörtént az is, hogy ezt meghosszabbította 10-től 3 óráig, további kiterjesztés tehát meg nem engedhető. Ezt csak félremagyarázni lehet vagy elnöki és többégi erőszakkal megdönteni, de megczafolni nem lehet.

Ha pedig Tisza és janicsárjai a parlamenti erőszak fegyvereihez nyulnak, — a következményekért a felelősséget rájuk hárítjuk.

Politika.

A szabadelvűpárt tegnapi esti értekezletén elfogadta Tisza indítványát a kettős ülések tartásáról. — Ezért Apponyi és 25 hiva a párt határozat folytatán kiléptek a pártból.

A szabad ellenzék tegnap esti értekezletén elhatározta, ha Tisza betereszti a javaslatot, az ellenzék a technikai obstrukció terére lép és megakadályoz minden tanácskozást.

A néppárt tegnap esti értekezletén egyhangulag elhatározta, hogy a miniszterelnök tervét paktumszegésnek, a házszabályok megsértésének, a szólásszabadság elfojtásának tekintik.

Az ugrai választás. Ugrán tegnap a képviselőválasztás estig tartott. A választási elnök este hat órakor tüzte ki a zárórát, aztán kihirdette az eredményt. E szerint Tisza István gróf kapott 1126 szavazatot, Stokker, 662-öt. Tisza István grófot 464 szótöbbséggel képviselővé választották.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Harmadik nap. —

Nov. 26.

Megcsappant érdeklődés mellett folyt le a mai egyházkerületi közgyűlés. Kiss Áron püspök és Dégenfeld József gróf főgondnok elnöklelte alatt, a mikor is a tanácskozások véget is értek.

Most az egyes egyházmegyék, egyházak felterjesztéseit, felebbezéseit, segélyiránti kérévényeit intézték el s végül adásvételi, fizetési és kölcsönügyeket tárgyaltak le.

Balogh Ferencz tanár nagy elfoglaltságaira hivatkozva kéri, hogy a tanítóképzési vizsgáló bizottságban elfoglalt, a tanítóképezde vizsgáira vonatkozó tagságtól mentseik fel.

A közgyűlés méltányosnak találja a kérelmet s Somogyi Pált választja meg helyette.

A népiskolai tanügyi bizottságban új tagokul megválasztották ezután Nagy Gyulát és Gondi Sándort.

Az egyházkerületi népiskolai tanügyi bizottság jegyzője Kovács Lajos elhalálozván, helyébe a közgyűlés Nagy József tanárt választotta meg.

Azután Thaly Kálmán tett indítványt Dr. Burger Péter debreczeni orvos Védkezzenk az iszákosság ellen c. könyvére vonatkozólag.

Nagyon meleg hangon ajánlja a könyvet az egyházkerület figyelmébe. Átolvasta a derek munkát, amelyről különben a fővárosi lapok is nagyvonalúan nyilatkoznak. Be is mutatja egyik előkelő fővárosi lap szakértői kritikáját, mely azt mutatja, hogy a könyv nagy szolgálatot fog tenni az alkoholelleses mozgalomnak.

Gróf Degenfeld József főgondnok is pártolólág szól az érdekes munkáról.

A közgyűlés elhatározta, hogy a mű egy példányát kiejda véleményezés végett a népiskolai tanügyi bizottságnak és az esperes karnak.

Ezután bírósági ügyeket intéztek el, mire a közgyűlés véget ért.

Új szabályrendelet a piaczi és a vásári helypénzről.

nov. 26.

A városi tanács már régebben bizottságot küldött ki avégből, hogy készítsen új szabályzatot a piaczi és vásárhelyről, illetőleg a régi szabályzatot módosítsa és egyidejűleg arra is kapott ez a bizottság megbízást, hogy a vásárfelügyelőség ujjászervezésére is dolgozzon ki és terjesszen be javaslatot.

A bizottság Körner Adolf tanácsnok elnöklésével dolgozott az új szabályrendeleten és Körner tanácsnok ma délelőtt terjesztette a tanács elé.

A bizottságnak elösméressel kell adózunk derekas munkájáért, mert míg az új szabályzat által elérhetővé tette azt, hogy a város jövedelmét fokozza és ezáltal a pótdó apasztását teszi lehetővé, másrészt figyelemmel volt a fogyasztó közönségre és a város érdekeit a közönség érdekeivel úgy sikerült összhangha hozni, hogy ezáltal az új szabályzat által a piacz nem lesz olyan drága mint ma.

A beteresztett jelentésben elmondja a bizottság, hogy elkészült a piaczi és vásári helypénz szabályzat módosításával és a díjszabály tervezettel.

A bizottság a vásár felügyelőség ujjászervezését ez időszerint nem javasolja, nem tartja most czélszerűnek, akkorára javasolja ezt megvalósítani, mikor a szervezeti szabályzat módosítását eszközlik.

A szabályrendelet kimondja, hogy vásárhelypénzt úgy a helybeliek, mint az idegenek fizetni kötelesek, azzal a különbséggel, hogy az **állandó helybeli lakosok, a kereskedők, iparosok és egyéb árusok az ár szabály szerinti díjak felét fizetik.**

A díjszabályzat négy osztályra oszlik.

Én álöltözötben mentem hozzá, hol éjjel nappal ápoltam, de hiába. É'es apád más világba költözött . . . A malomból nem távozhattam, mert a haragos Csejuta minden felé kerestetett, hogy agyonlövessen . . . Ott maradtam tehát a malomban és a fiatal molnár gazda, ki igen jó, előzékeny szolgálatkész volt hozzám és . . .

— Elég! — szölt közbe Ramajana — aki dühösen úgy becsapta az ajtót maga után, hogy az ablakok csak úgy recsegtékropogtak . . . Mohamednek megköszönte a jó tanácsot és ismét ezer kautár buzát ajánlékozott.

Mikor Mohamed távozni készült, Ramajana fejedelem így szölt hozzá:

— Nagy ember vagy Mohamed! Meghajlom eszed előtt . . . Azt, hogy egy gyűrűben méreg lehet, hogy egy ló úgy vesse le lovaglóját, hogy szöröyet haljon, emberi ész kigondolhat; azt azonban nem tudom még sejteni sem, hogy mily alapon jöttél nyomára az én családi titkomnak?

Mohamed rögtön megadta a felvilágosítást, így szölván:

— Uram! Fejedelmem! Mivel tanácsaimat, jó szolgálataimat, buzával, újból buzával és mindig buzával honoráltad, gyarló eszemmel azt gondolám, hogy te — uram, fejedelem — más, mint molnárivadék nem lehetsz!

Az I. osztály A) csoportjába

tartoznak azok a kereskedelmi és ipari cikkek, melyek élelemre nem szolgálnak. Az ide tartozó áruk minőségük szerint az elfoglalt hely □ métere után néponként a következő díjakat fizetik:

1. Bőrönd, esztergályos, posztó, gvári vászon, porcellán, majolika stb. 32 fillér;
2. kocsis, kerékgyártó, szabó, szücs stb. 20 fillér;
3. asztalos, bádogos, cipész stb. 12 fillér;
4. ló, szarvas bőr 8 fillér;
5. borjú, juh, kecske, bőr 4 fillér;
6. vad, házi nyul bőr 2 fillér;
7. gyapju, toll tartályonként 20 fillér díjat fizet.

B) csoport.

Ide tartoznak a mutatványok: panorámák, lovardák, állatseregletek, melyek □ méterenként 4 fillért fizetnek.

A nagyobb helyet elfoglaló és hosszabb ideig itt tartózkodó mutatványoknál a helypénz megállapításánál joga van a tanácsnak általános szöveget megállapítani.

A hüvészek, kintornások, fényképészek naponta □ méterenként 6 fillért fizetnek.

A díjszabályzat II-ik osztálya

a legfontosabb része a szabályzatnak. E foglalja magában a tulajdonképeni mindennapos fogyasztási élelmiszerek, nverstermények, mezőgazdasági és más apró magok után fizetendő helypénzeket.

Ezeknek díját a szabályzat következőkép állapítja meg:

1. magtermény, vetni való takarmány, magvak, hüzelves vetemény, burgonya után tartályonként 4 fillér;
2. dinnye, káposzta, hagyma, tök, saláta, más konyha, kertészeti, zöldségmű után 6 fillér;
3. friss, aszaltgyümölcs után 10 fillér;
4. tej, tejfél, túró, vaj, tojás, méz után kisebb tartályonként 4 fillér, nagyobb tartályonként 20 fillér;
5. hal, rák után kisebb tartályonként 10, nagyobb tartályonként 20 fillér;
6. Azon élelmiszer és baromfi árusok, kik a piacz terén aznap helyet nem foglaltak s ennél fogva helypénzt ott nem fizettek, csupán házának, személyenként 10 fillér; a baromfi darabja után azonban az ezen díjszabás III. o. megszabott díjakat fizetik.

Ha ezen osztályba tartozó áruk tartályok nélkül a tér elfoglalásáért árultatnak az esetben az elfoglalt tér minden □. métere után minőségre való tekintet nélkül fizetendő:

1. földön való árulásnál 8 fillér;
  2. állványon vagy asztalon való árulásnál 10 fillér;
  3. nyit sátor alatt 12 fillér;
  4. zárható sátorban 20 fillér;
- Ha azonban a piacz, illetve vásártér maradványnak, az általuk elfoglalt tér □ m. után 8 fillér fizetendő.

III. osztály.

Ide tartoznak az apró jószág és vadak, melyek után a vásárhelypénz darabszámra fizetendő:

- 1) szarvas, öz, vaddisznó után 1 korona;
- 2) bárány, pecsenye, malacz, hizott lud, pulyka, nyul, fácán után 20 fillér.
- 3) vadlud, vadkacsa, fogoly, szalonna, fűrj után 10 fillér;
- 4) soványlud, kacsa, kakas, kappan, tyuk és csirke után 4 fillér;
- 5) egy kottló alja csirke kottlóstól 20 fillér.

A negyedik osztály.

megállapítja az állatvasári díjakat, melyek a vásárerekre akár befogva; akár szabadon hajtott kocsis mellé kötött, vagy vezetett állatok után és pedig vidékiek által a vámsorompóknál, a helybeliek által a vásártér bejáratánál a behajtást megelőzőleg fizetendő.

A szabályzatot a tanács véleményezés végett kiadta a ker, és iparkamarának és az ipartestületnek.

NAPI HIREK.**Személyi hír.**

R a s ó Gyula alispán ma Budapestre utazott, a honnan csak holnap fog visszautazni.

Tisza miniszterelnök és a közgyűlés.

Tisza István gróf miniszterelnök, a szokáshoz híven, leiratban értesítette a várost kormányelnökké történt kinevezetéséről és egyidejűleg a törvényhatóság támogatását kérte. A miniszterelnök eme leirata a ma délután tartandó közgyűlés elé kerül elbírálás végett, illetőleg ez alkalommal határozza a közgyűlés afelett, mit válaszol a leiratra. A tanács a választ már elkészítette és a ma délutáni közgyűlésnek azt fogja javasolni, hogy midőn tudomásul veszi a király ama elhatározását, hogy a felelős kormány élére Tiszát állította, egyben biztosítja, hogy nemzeti jólétünk fejlesztése érdekében a törvény korlátai között kifejtett működésében őt és a vezetése alatt álló kormányt hazafias buzgalommal támogatni fogja. A közgyűlés megelégszik e zzel a válasszal, most még nem tudjuk, de hogy Tisza a törvényeket megszegi, arról már bizonyosságot szerzett e város az adófizetés ügyében elfoglalt álláspontja alkalmával, de még nagyobb bizonyíték Tisza törvénysértésére az amit most tesz a képviselőházban. Ilyen körülmények között aligha támogathatja épen Debreczen város törvényhatósága a kormányelnök urat.

A városi múzeum ügye.

A debreczeni városi múzeum kérdésének megoldása elodázhatlan kötelessége a városnak. Épen ezért most, mikor az országos múzeumok szövetsége december 6-án értekezletet tart nagyon alkalmas lesz illetékes helyen propagandát csinálni ennek a kérdésnek. A városi hatóságot ez alkalommal Oláh Károly kultúratanácsos fogja képviselni a tárgyalásokon, a melyen Berzevichy Albert kultuszminiszter fog elnökölni.

Országos Protestáns Estély.

Mint említettük is már lapunkban december 13-án a Budapesti Bethlen Gábor szöv. és a debreczeni hittanszaki Önképző Társulat a Bika szálló disztermében Országos Protestáns Estélyt rendez, melynek legkimagaslóbb pontjait fogja képezni Ritoók Emma ismert kiváló írónő budapesti bölcsészeti hallgató feolvasása, a budapesti ifjuságnek zenekara, Lencz Géza akad. magán tanár ur szabad előadása. A Bethlen Gábor körnek különben ez alkalommal valami 60

tagja is eljön hozzánk. Eddig a következők jelentkeztek; Ifj. Kelemen Móricz elnök gépészmérnökhallgató. Ritoók Emma alelnök, bölcsészethallgató. Barsay Károly alelnök, okl. mérnök. Nemes Elemér alelnök, theologus. Miklós Elemér múlt évi elnök, bölcsészethallgató. Moór Jenő főtitkár, gépész mérnökhallgató. Maday Gyula főjegyző, bölcsészethallgató. Benkó Viktor jegyző theologus, Cilhert Henriette könyvtáros, bölcsészethallgató. Rácz Sándor titkár, joghallgató. Varga Sándor háznagy, theologus. Ángyán Béla joghallgató, Balogh Ferencz theologus, Bene Sándor joghallgató, Bartha Sz. József orvostanhallgató, Diósszilágyi Sámuel joghallgató, Csulak Zoltán joghallgató, Diósszeghi Miklós joghallgató, Faragó László theologus, Göde Lajos theologus, Gyökössy Endre joghallgató, Gyökössy Lajos rajztanárjelölt, Hettesheimer Fülöp theologus, Imre József orvostanhallgató, Hilényi Loránt joghallgató, Konkoly Thege Elemér műegyetemihallgató, Losonczy Lajos theologus, Nagy József bölcsészethallgató, Örv Lajos theologus, Oláh Gábor bölcsészethallgató, Rigó József theologus, Sebestyén Jenő theologus, Szécsi Mihály műegyetemihallgató, Székely László theologus, Vásárhelyi Pál theologus, Takács József theologus, Szilágyi Gyula alelnök, bölcsészethallgató, Tóth Ernő főpénztárnok, joghallgató, Vidovszky Ferencz.

A Dóczy-intézet hangversenye.

A református felsőbb leányiskola és tanítóképző intézet tanári kara december hó 20-án a tanári könyvtár javára hangversenyt rendez. A műsor még nincs teljesen összeállítva, de előreláthatólag méltó lesz az intézet hangversenyeinek eddigi jó híréhez.

Vármegyei közigazgatás.

Hajdumegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését a jövő hó 14-én tartja meg R a s ó Gyula elnöklete alatt. Ez ülésen a november havi közigazgatási életre vonatkozó javaslataikat teszik meg az egyes szakreferensek. Ezek közül bizony nagyon szomorú adatokat fog tartalmazni a főorvos jelentése a megyében nagy számban előforduló járványos betegségekről.

Református bál.

A berettyóújfalui ev. ref. egyháztanács f. 1903 év december hó 19. napján Szilágyi Jenőné, Fényes Ilona urasszony védnöksége alatt református bált rendez a város háza nagytermében. A bál sikerét biztosítja az alábbi rendező bizottsági elnökség névsora: Nadányi Miklós, Szilágyi Jenő, Tardy Sándor, Réthy Kálmán, Bölöny György, Hubert Ottó, Nyiri István, Zih Sándor, Kató István, Gulyás Bálint. Felvételi díj: Személyenként 2 korona. Családi jegy 5 korona. A tiszta jövedelem egyházi célra fordítatik. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadják és hirlapilag nyugtáztatnak.

Miniszteri küldött a siketnéma iskolában.

A debreczeni siketnéma iskolának a jövő héten a miniszteriumból lesz látogatója. Dr. Náray Szabó Sándor közoktatásügyi miniszteri osztálytanácsos a miniszter megbízásából megtekinti az intézetet.

Az önként fizetett adók elfogadása.

Tisza István gróf ismeretes harmadik rendeletére elhatározta a városi tanács, hogy a rendeletet végrehajtja s tényleg rögtön másnap el is rendelte az adóhivatalnak, hogy az önként befizetett adókat fogadja el.

Erről jelentést fog tenni a közgyűlésnek, a mely ezt tudomásul veszi, de mint érterülünk fel fog irni a képviselőháznak a miniszterelnök törvénytelen rendelete ellen.

Kirabolt uriaszony.

A tegnapi vakmerő rablás ügyében, melynek áldozata egy budapesti uriaszony Szücs Jánosné volt, a rendőrség folytatja a nyomozást. Az eddigi nyomozás már biztató a rendőrségre, mert több olyan adat birtokába jutott, melyek lehetővé teszik, hogy a vakmerő tettesek mielőbb a rendőrség kezébe kerüljenek.

Sóvágó Gábor működik.

Sóvágó Gábor csak nem pihen. Most megint beszéltet magáról a nagy bűnügyekből ismert alak. Sámsonban ugyanis elhajtotta Biró László ottani gazda 6 hizott malacját tegnap éjjel az ólból. De a lopást észrevették s a csendőrök letartóztatták Sóvágót. A disznók pedig visszakerültek jogos tulajdosnak birtokába.

Tisza Kálmán alapítványa.

Néhány Tisza Kálmán özvegye 4000 korona alapítványt tett a debreczeni főiskola tápintézete javára, azon meghagyással, hogy ez összeg Tisza Kálmán alapítvány czímen kezeltesék. Ez alapítvány kamataiból egy egy szegényorsú tanuló kap ingyen ellátást a főiskola konviktusában.

Ozadászat Vámospércsen.

A vámospércsi határban levő Bója erdőben állítólag sok az őz. Épen ezért a vámospércsi vadásztársaság, a melynek számos tagja van a debreczeni Nimródok közül vasárnap, a hó 29 én özadászatot rendez. A hajtvadászaton Debreczenből is sokan vesznek részt.

Elveszett.

egy kis arany függelék (joujoux) „feleithetetlen napok” felirással. A szives megtaláló adja be a Marossi Gizella nőidivattermébe.

A ki boldog és megelégedett gyermekeket akar látni, az ajándékozza meg karácsonykor egy valódi Horgony-Kőépítőszekrényvel, mert semmiféle más játék a gyermekek által oly szívesen és oly állandóan használtatik, mint ezen híres építési játék, a mely még felnőtteknek is érdekes élvezetet nyújt. A Horgony-Kőépítőszekrények nemcsak a legjobb, hanem tartósság tekintetében a legolcsóbb játék is, mert természetesen kiegészíthetők és ezáltal mindig becsesebbé lesznek. Minden szülőnek sürgősen ajánlatos, a képes árjegyzéket beszerezni Richter F. Ad. és t.-tól kir. udvari és kam. szállítók. Bécs, I. Operngasse 16 és bevásárlás alkalmával a híres „Horgony”-jegyre ügvelendő, mert csak a Horgonnyal ellátott szekrények valódiak.

Olvasóink figyelmébe

ajánljuk, hogy színehagyott, avagy pecsételt, elpiszkolódott ruháikat olcsó árak mellett Koncz Józsefnél festessék és tisztíttassák Főútlelet Batthányi-u. 2. sz. a. Műhely Vár-u. 7 sz. zenede során.

Orosz galoschnik, (sárczipők) Békés Lajosnál.

Dr. Boldizsár Kálmán

Rákóczirol és a kuruczokrol irott könyv lapunk kiadóhivatalában 30 fillérért kapható. Kapható lapunk összes kihordóinál, a tözsdékben és könyvkereskedésekben.

T á v i r a t o k.

A képviselőház ülése.

— Óriási vihar. —

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, nov. 26.

Nagyon viharos ülése volt ma a Háznak, mint azt előre lehetett tudni. Tisza István Podmanitzky Frigyes utján bejelentette a parallel ülésekre vonatkozó indítványát, a mi természetesen óriási vihart kelített.

A Ház mai üléséről a következőket távirja tudósítónk:

Perczel Dezső elnök a napirend tárgyalása előtt bejelentette, hogy Podmanitzky Frigyes báró indítványt adott be a ház üléseinek meghosszabbítani, illetve parallel ülések tartása tárgyában.

A házszabályok értelmében e kérdésben holnap **szavazás utján dönt a ház.**

Uriási lárma tört ki erre a Ház minden oldaláról.

Hock János: Le vele! Nem tűrjük a Ház terrorizálását!

Jobbról viharos éljenzés tört ki, a mit azonban elnyom a bal oldalról feltörő zaj. **A képviselők a padokat verik.**

Ugron Gábor a házszabályokra hivatkozik. A pártközi egyezmény értelmében nem lehet egyszerű szavazással dönteniebben a kérdésben csak is napirend indítványánál.

Kubik Béla. Ez becsületkérdés. Arról pedig itt most nem lehet beszélni Tisza alatt!

Ugron Gábor . . . Ez az indítvány letiporja a házszabályok méltóságát.

Folytonos óriási zaj. Kubik az elnökhöz rohan s úgy ordítja:

— **Nincs joga szavaztatni.**

Ráth Endre harsányan felkiált Tiszához:

— **Gazember, politikai brávo** (Porkoli lárma.)

E közben elnök háromszor rendutasítja Ráthot. Közben kórusban hangzik az ellenzéki oldalokról Tisza felé:

— **Gazember, bandita.**

Perczel nem tud a zajban szóhoz jutni s már többé Ugront sem akarják hallgatni.

E közben egyre erősebben hangzik **az elnök** felé is:

— **Nyomorult bérencz, gazember, kipofozzuk innen.**

Ugron valahogy szóhoz jut. Ujra hivatkozik a pártközi paktumra.

Dániel Ernő: Nincs paktum.

Rakovszky: Ez gyalázat.

Ivánka: Arulás, arulás semmi egyéb.

Ugron indítványozza, hogy tüzzék a javaslatot napirendre.

Elnök válaszol Ugronnak, de az óriási zaj elnyomja beszédét.

— **Bandita, leonnan az emelvényről. Mars ki! Udvari lakáj.**

Tisza István feláll, de nem tud szóhoz jutni. Viharos Clopy Pista kiáltások hangzanak fel az ellenzéki oldalokról. Tisza erősebben akar beszélni, ekkor meg rá kiabálnak. Ne ordítson úgy sem hallgatjuk.

Tisza a parallel ülések szükségességét hangsúlyoztatja. Roppant zaj, folytonos hoch, hoch! kiáltások.

Az elnök minden perczen rendreutasít valakit, Tiszának csak egy-egy szavát lehet hallani. Ez alatt a szélsőbal rákezd a Hymnusz éneklésére.

Tisza kétségbeesetten kiált.

— **Igy néznek ki a nemzezi hősök?! (Viharos taps jobbról) A magyar nemzet közvéleménye el fogja Önöket söpörni (Ez a választásokra vonatkozik) (Taps jobbról, hock kiáltások halról).**

Tisza a paktumról kezd beszélni.

Bartha Miklós: A paktum előnyeit ön rakta zsebre.

Tisza: Nem vagyok kíváncsi a megjegyzéseire.

Lovász Márton mi nem vagyunk bankigazgatók. (Viharos taps halról.)

Zboray Miklós szót kér az elnöktől.

Gajári odakiált: **Nyomorult gazemberek!! Perczekig tartó óriási zaj).**

Eitner felugrik s átfut Gajárhoz. Mindenki felugrik. Tisza megkapja az Eitner kezét, a mint ütésre felemlíti. A szélsőbalról többen Eitner után futnak.

Perczel az óriási dulakodásban az ülést felfüggesztette. Mindenki középre tódul.

SZINHÁZ.

Műsor:

Csütörtök: Sötétség. (A. bérlet.)

Péntek: Tavasz. (B. bérlet.)

Szombat: Nézd meg az anyját. (C. bérlet.)

Vasárnap: d. u. Czigány.

Este: Pesti nők. (Bérletszűnet.)

Sötétség. Ruttkay jeles színműve meghódította a debreczeni közönséget is. Tegnap este telt ház nézte végig a Sötétséget és ezuttal is fényes sikere volt a darabnak. A közönség nemcsak a darabnak adózott elismeréssel, de a szereplők javarészenek is, ami érthető is, mert az előadás valóban művészi magaslaton állott ezuttal is. Sebestyén, Csiky, Menszáros. Ebergényiné nem egyszer nyílt színön kaptak tapsot, de kivették a sikerből részüket Pataki és Krasznay Andor is.

Nézd meg az anyját. Holnap egy régi kedves vígjáték kerül színre, Berczik Árpád Nézd meg az anyját cz. darabja. A darabban a társulat legkiválóbb tagjai vesznek részt H a h n e l Aranka A r d a y Ida, Csige Ilonka, Székely Ilona, Faragó Ödön és Sebestyén Géza. Az említettek kivül nagyobb szerepben lép a közönség elé N a g y János, a társulat új tagja, a kinek további működése elé érdeklődéssel néz a közönség.

Színészek tizparancsolata. A Makó direktor társulatának egyik népszerű férfi tagja a napokban anonim-levelet kapott, melyben valami ötletes ismeretlen két kartonlapra írva, a színészek tizparancsolatával kedveskedik neki. Az utóiratban pedig azt a kívánságát fejezi ki a színészek Mózesre, hogy nemcsak a czimzett szivlelje meg az új kánont, hanem körözze azt a társulat minden rendű tagja közt. A tiz parancsolat pedig a következő:

I. En vagyok a te urad, publikumod; idegen kupléd ne legyenek én előttem, rögtönzéseket ne csinálj magadnak, hogy a karzatot imádjad.

II: A művészet nevéért hiába ne vedyed.

III. Megemlékezzél róla, hogy szerepet tanulj.

IV. Organumodat kiméjled, hogy hosszú életű lehess a színpadon, melyet nem az Angol királynőben állítottak föl te neked.

V. Ne játszd mindig a sugólyuk előtt.

VI. Ne intrikálj.

VII. Ne tulozz!

VIII. Hamis szöveget ne kövess el a szerződ ellen.

IX. Felebarátodnak feleségét bűnre ne kívánjad.

X. Se szerepkörét, se feleségét, se festékét, se tapsát, se toaletjét, se kritikáját, se egyéb nemű jószágát.

A papáért.

Irta: **Jeanne Marni.**

Michel 7 esztendőös)
Hermine 5 esztendőös) testvérek.
Az édes anyjuk.

Michel: Mibajod?

Hermine: Semmi.

Michel: Mégis?

Hermine: Semmi.

Michel: De rossz a kedved. Miért?

Hermine: Csak.

Michel: Beteg vagy?

Hermine: Nem.

Michel: Hát nem szeretsz?

Hermine: De igen, csak hogy . . .

Michel: Mit?

Hermine: Ma mégsem szeretek senkit.

Michel: Hogy mondhatasz ilyet: hát a mamuskát.

Hermine: Őt szeretem, de ma ő nem szeretett bennünket úgy, mint máskor szokott.

Michel: Ejnye. — Hermine, szabad ilyeneket beszélni . . .

Hermine: Nem szabad, tudom, de nekem ma mégis fáj valami . . .

Michel: Szólj kicsikém elküldünk a doktorért.

Hermine: Nem úgy fáj.

Michel: Nem úgy?

Hermine: Nem!

Michel: Én már iskolába járok, de ezt nem értem . . .

Hermine: Jaj te nem tudod . . .

Michel (Kíváncsian): Mit?

Hermine: (Kedves titkolódzással): Ma történt valami . . .

Michel: Az új bábut eltörték?

Hermine: Dehogy.

Michel: Akkor igazán . . .

Hermine: Nagyon nagy dolog . . .

Michel: (megijedve). Elvesztetted a festékeimet.

Hermine (suttogva): Itt volt valaki.

Michel: Valaki? Ki? Mikor?

Hermine: Mikor te iskolába voltál . . .

Michel (félősen): Édes apa . . .?

Hermine (halkan): Édes apa . . .!

Michel: (aggódóan) Sokáig?

Hermine: Nem, csak itt volt.

Michel: Nem sokáig? (Könnyes lesz a szeme.)

Hermine (sír): Csak egy kicsit.

Michel: Az édesnema miatt engedte el?

Hermine: Nem tudom. De az édesnema nem olyan volt mint máskor szokott lenni. Mint amilyen mielőttünk . . .

Michel: Haragudott?

Hermine: Azt nem tudom. De alig szólt egy szót is . . .

Michel: Mért ment el olyan hamar a papa?

Hermine: Csak . . . Én nem tudom.

Michel: (sírva fakad) Miért nem várt meg engem?

Hermine: Te az iskolában voltál . . .

Michel: Igen, de miért nem várt meg engem?

Hermine: Haragudott.

Michel: Én rá.

Hermine: Dehogy. Mert a mama alig szólt hozzá . . .

Michel: De te megcsókoltad a papa kezét?

Hermine: Meg. Es a papa mondott valamit . . .

Michel: Mit?

Hermine: Hogy ő most sokáig nem lát majd bennünket . . .

Michel: Sokáig?

Hermine: Azt mondta.

Michel (megijedve): Azt mondta?

Hermine: (zavart félelemmel): Azt.

Michel: És a mama?

Hermine: A mama mindig a másik szobában dolgozott . . .

Michel (elszontyolódva): Én nekem is fáj valami . . . Én nem tudom megtanulni a leczkét holnapra . . .

Perezekig hallgatnak. A lányka a pam-lag egyik sarkába kuporodik és a kötényké-jével babrál. Michel odaáll az ablak elé és kinéz az udvarra. A könyök lassan gördül-nek az arczán.

Michel: Sokáig nem lát bennünket . . .

Hermine: Sokáig —

Az édes anyjuk: Michel!

Michel: Igen, mama . . .

Az anya: A feladatot megirtad?

Michel (félénk durczássággal) Nem!

Az anya: Nem?

Michel: Nem tudok tanulni.

Az anya: Nem-e? Megint lusta vagy?

Michel: Nem vagyok, de fáj . . .

Az anya (megijedten): Beteg vagy.

édes . . .

Michel: Nem. (Sírva: Anyuskám, szeretsz?)

Az anya (csodálkozva): Szeretlek . . .

Michel: Ugy-e megteszel valamit?

Az anya (még mindig nem érti a dolgot): Meg, de jó légy és a leczkét . . .

Michel: Igen, megtanulom. Ezentúl

mindig megtanulom . . . De tudod, hogy

mindig szeretném felmondani . . .

Az anya: Majd én kihallgatlak.

Michel (ragyognak a szemei, annyira megkapta őt egy gondolat); Nem te . . .

Az anya: Tanító . . . Mi szegények vagyunk . . .

Michel: Ha te akarod, akkor én felmondhatom mindennap a leczkét . . . a leczkét . . .

Az anya: Kinek . . .?

Michel (zokogva): A papának, az édes papának.

Hermine (lassan sirdogálva): Majd jövőre én is a papának . . .

Michel (édes anyjába csimzaszkodik): Ugy-e így lesz?

Az anya (pillanatig maga elé néz, majd meglélik a szeme könnyel): Így lesz . . .

IRODALOM.

Felhívás.

Minden nemzetnek legdrágább kincse a nyelve.

Nyelvünkben van az élet.

Mentül magasabb műveltséget ér el az anyanyelvünk, annál bizonyosabb az, hogy élünk, hogy nemzetet és hazát alkotunk.

A sudaras fának nem kell bizonyítania, hogy él: lombja, virága, gyümölcse bizonyít mellette.

Ilyen lombbal koronázott fa a magyar nemzet közművelődése: virága a költészet, művészet, gyümölcse a lélektápáló tudomány, mely helyesen émi és gyarapodni tanít.

Ánde z elfának, mely egy egész hazát betakar, nemcsak a magasba kell felnőni lombos sudaraval, de gyökereivel is szet kell terjedni az eletadó földben, az egész hazában.

E tápláló gyökerek még sok rétegébe nemzetünknek nem terjedtek el. Egész néposztályok előtt ismeretlen a magyar irodalom, a mely osztályok pedig a magyar nemzet zömét, tömegét képezik.

Más nemzetek, nemcsak a nálunknál előhaladottabbak, de a hátramaradottabbak is táplálják lelküket hazai irodalmuk termékeivel. Pedig a mi népünk is szereti, sőt mivel a költészetet. Tanu erre a népdalok és népregek magától termő világa.

A vágy, a hajlandóság megvan a magyar népben az olvasásra, de az még eddig csak a ponyvairodalom termékeiben talált kielégítést.

E hiány kitöltésére vállalkozott irodalmi szövetségünk, melyhez eddigelé csatlakozott huszonnyolcz hazai irodalmi társaság s közreműködését felajánlotta a legtöbb tehetséges írója a nemzetnek.

Czélünk az, hogy a költészet és hasznos tudás népszerű, érthető modorban vezettesék be a magyar nép nagy tömegébe. Hogy otthonra találjanak írónk művei a földmives szalmafüdeles tanyájában, a kézműves műhelyében, a gyármunkás gyüledejében, a pásztor nép kamrájában, a halász kunyhójában, a bányász aknájában, a hajós száronyékában, a vadász pihenőjében és a fonókakban, úgy mint az uri lakokban.

De különös feladatunknak tekintjük azon magyar hazánkfiak között terjeszteni a magyar irodalom termékeit, kik a végvidékeken, a nemzetiségek által lakott területeken, el-

Blouse selymek

60 krtól

11 ft 35 krig méterenként, valamint a legújabb fekete, fehér és szín-s **Henneberg selymekben** 60 krtól egész 11 ft 35 krig méterenként, sima, csikos, kockás és mintázott **Damastok** stb.
Báli selyem . . . . . 60 krtól 11 ft 35 krig
Menyasszonyi selyem . . . . . 60 " 11 " 35 "
Blouse selyem . . . . . 60 " 11 " 35 "

Méterenként portó és vámentesen házhoz szállítva. Minták forduló postával. Schveiczba 2-6s levélbélyeg.

Selyemgyár Henneberg, Zürich.

szigetelve tartják fenn hazaszeretben gyökerező nemzeti lelkiületüket.

Tervünk: jó munkákat adni a nép és miveltebb közönség kezébe és olcsón, hogy a lelke művelődésére fordított filléreket senki se tekintse anyagi áldozatnak és tömeges hozzájárulás fogja biztosítani a vállalat sikerültét.

Felhívásunk szól a magyar nemzethez: mindazokhoz, akiknek a magyar nyelv drága kincs. Kiáltó szó ez a pusztában, de ezt a pusztát magyar nép lakja, mely szavunkat meg fogja érteni s nem hagyja biztató visszhang nélkül.

Dr. Jókai Mór.

Alapító tag lehet az, aki legalább 200 koronát befizet a szövetség céljaira. Rendes tagok: irodalmi és közművelődési egyletek évi 40 korona; irodalommal hivatásosan foglalkozó magánosok évi 6 korona tagsági díj mellett. Partoló tag lehet bárki, ha az évi négy korona tagsági díj lefizetésére kötelezi magát.

A tagok illetékül díjtalanul kapják meg a szövetség kiadványait és pedig évenként 5-6 kötet, 6-7 ives, elsőrangú magyar irodalomból származó művet. Az első sorozat első kötete: Jókai Mórnak, a szövetség számára most készülő Bona című történelmi regénye lesz. A többi műve nézve Endrődy Sándor, Ambrus Zoltán, báró Dóczy Lajos, Rákosi Viktor, Gardonyi Géza és még számos kiváló írónk ajánlotta fel közreműködését a szövetségnek.

A jelentkezések Szundy Károly szövetségi titkárhoz (Budapest, Luther utca 1/A. ldsz. 1.) küldendők, a pénzküldemények pedig Földes Imre szöv. pénztárnokhoz (Lezsámító és Penzvaltobank Budapest, Dorottya-utca 6. szám.) intézendők.

Hölgyek Naptára. A Magyarországon megjelenő naptarak legcsinosabbja a „Hölgyek Naptára”, amely a díszművek sorában foglal helyet, huszonkettedik évfolyomába lépett. Kiallítása ennek a tartalmas evkönyvnek ezuttal is a lehető legtetszeletesebb, szép irodalmi része pedig a legbecesebb. Remekül készült minden tekintetben s bármelyik szépirodalmi művel kiállja a versenyt, amint eddig megjelent kötetek is irodalmi esemény számba mennek. A Szabóné Noga Janka szerkesztésében most megjelent 1904-re szóló Hölgyek Naptarában a rendes naptári részen kívül egész sorozatot találjuk a verseknek és elbeszéléseknek, a miket javairok írtak. A novella írók között találjuk — Petelei Istvánt, Gyarmathy Zsigánét, Doczi Lajost, Csehov Antalt, Barony Istvánt, Herczeg Ferenczet, Abonyi Árpádot, Gardonyi Gézát, Pekár Gyulát, Szónosi Zsigmondot, Lovik Károlyt, Molnár Ferenczet, Szabóné Noga Jankát és másokat. A poéták között Czobor Minkától, Annie Vivanttól stb. találunk szép költeményeket. A szépirodalmi részt apróbb közlemények zárják be. Legvégül a jegyzéknaptól találjuk. A selyembe kötött, finom papíron és aranyos nyomású díszmű úgy a Légrady testvérek könyvkiadó hivatalában (Váci körút 78) mint minden könyvkereskedésben megrendelhető. Ára 3 korona 60 fillér.

Ingtatlanok forgalma.

Csonka István és neje Toth Erzsébet veszik a pusztai halapi 191. sz. tjkvben 15 hold 555 négyszögöl kaszálót ifj. Bundi Péter és kiskoru Bundi Jolántól 4000 koronáért.

Molnár Sándor és neje Szombati Sára

veszik a debreczeni 5627. sz. tjkvben foglalt Teleki utca 17. számú házat és 2 hold 1050 négyszögöl ondódi földet Balog Istvánné Frankovszky Emma és társaitól 24,500 koronáért.

Pásztor Sandorné Kiss Juliánna veszik a debreczeni 5871. sz. tjkvben foglalt Csillag-utca 66 számú házat ifj. Kovács István és neje Kiss Erzsébettől 3663 koronáért.

Nagy Sandorné és neje Gombos Zsuzsanna veszik a debreczeni 1. sz. tjkvben foglalt 6188 hrsz. a. 5 hold 850 négyszögöl ondódi földet Debreczen várostól 3131 koronáért.

Sipos Bálint és neje Nagy Zsuzsanna veszik a debreczeni 4602 sz. tjkvben foglalt 1 hold 17 négyszögöl újkerti szőlőt Sipos István és társaitól 1800 koronáért.

Szikszy Gábor és neje Szathmári Mária veszik a debreczeni 2352. sz. tjkvben foglalt 2 hold 550 négyszögöl ondódi földet Luczi Istvántól 1600 koronáért.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

Nov. 26.

Keszárú: csendes.

Buza áprilisra	7.69 - 7.70
Rozs	6.67 - 6.68
Zab	5.50 - 5.51
Tengeri májusra	5.19 - 5.20

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, bérlet 49-ik szám „A”

Sötétség.

Színmű.

Kezdeté 7 órakor.

Holnap, pénteken, bérlet 50-ik szám „B”

Tavas.

Nagy operett 3 felvonásban.

Nyiltér.

Vertisztító tea

Wilhelm Ferencz gyógyszerésztl. es. és kir. udv. szállító Neunkirchenben Alsó-Austria.

Hogy kétségtelenül szükség volt egy jó és hatásos vertisztító teára, azt bizonyítja egy ilyen szernek előállítására történt számtalan kísérlet. Wilhelm Ferencz gyógyszerésznek szakismeretei alapján sikerült ilyen vertisztító teát a leghatásosabb alkotrészekből összeállítani, tejében nem kevesebb, mint 30 különböző alkotrészt van, mely különös eljárással állítható elő.

Ezen tea hatásáról eszünk és köszvény-nél számos gyógyult köszönő levele tanuskodik. Csak gróf Butschin-Streiffeld grófnő alezredesné köszönő levelére utalunk.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész es. és kir. udvari szállítóval Neunkirchen, Alsó-Austria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és droguériákban.

1 csomag 2 kor. 1 postacsomag 13 doboz 24 k. bérmentesen Magyarország minden állomására.

Raktár Debreczenben Tóth Béla gyógyszer-tárában. (3)

Egy paraszt molnár

kedvező fizetési feltételek mellett azonnali belépésre kerestetik az Erzsébet malomban.

Irodai munkára

gyakornokot keresünk. Ajánlatok Kazinczy Könyvkereskedő Részvénytársasághoz József kir. herceg u. 8 sz. intézendők.

Boros Testvérek

nőidíjat áruházába remek őszi divatkelmék és téli cikkek óriási választékban megérkeztek. Meglepő olcsó árak.

saiát darálású hófehér só, bors, szegfűszeg, gyömoer, kapormag, szerecsendióvirág, tiszta és legjobb minőségben kapható

DEUTSCH ALBERT és FIÁNAL

Hatvan-utca 9.

Só és fűszerek vevőink kívánatára azonnal is megdarálhatók.

Polgári Takarékpénztár és Segélyszövetkezet

Debreczenben.

Piacz utca 83. Geréby ház.

1904. január 1-én kezdődő VIII. évtársulatára, kölcsönöket kedvező visszafizetési feltételek és jutányos kamattal, már most is folyósít. Kérvények gyorsan intézettek el.

Az igazgatóság.

1712-1903. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 2940/2. számú végzése folytán közhírré tételük, miszerint Ermihályfalvai ker. és iparbank részére Kozma Lajos és neje, ugy Böde Sándor h. v. pérc-i lakosoktól 130 kor. tőke, ennek 1903. évi szeptember hó 4. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 78 kor. 95 fill. perköltség erejéig 1903. évi október hó 30-án bírósággal lefoglalt és 877 kor. becsült bútorok és egyéb ingóságok 1903. évi december hó 16-án délelőtt 9 órakor kezdetet veendő és H. Vámos Peresén, alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903. évi nov. hó 19 én Oláh Géza, bírói kiküldött.

1446/1903.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 1918/2 - 1903 számú végzése folytán közhírré tételük, miszerint Löffler Miksa részére Kolossvary Dezső és neje Mártonfalvai lakosoktól 60 kor. tőke, ennek 1901 évi május hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 55 kor. 70 fill. perköltség erejéig 1903 szeptember hó 8-án bírósággal lefoglalt és 804 kor. becsült bútorok és egyéb ingóságok 1903 évi december hó 16-án delután 1/2 3 órakor kezdetet veendő és Mártonfalván, alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1903 évi nov. hó 14-én.

Oláh Géza, bírói kiküldött.

Az Új Szőnyegházban

megérkeztek

**AZ ÚJ SZŐNYEGEK,
FÜGGÖNYÖK,
BUTORSZÖVETEK,
Ágy- és asztalterítők,
KOCSITAKARÓK,
LÓPOKRÓCZOK,**

Valódi linoleumból

gyári raktár.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca.

Vidoni Testvérek és Társa

tudatják a n. é. közönséggel, hogy

szalámi gyárunkban

már megkezdtek a téli készítést és hogy vérszentes, egészséges, nehéz sulyu, készen hizott disznóhúst, bármely mennyiségben a legmagasabb napi árban vásárolnak.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai
Debreczen, Kistemplombazár
Ujonnaan átalakított áruház.

Nagy karácsonyi vásár.

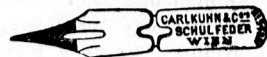
Leszállított árak.
Szövetek, barchendek, flanelek, mosó bársonyok. (1)

ISKOLAI CÉLOKRA

minden tekintetben
megfelel

legújabb tollunk

548 EF és F szürke

legtinomabb acél, kitűnő minőség.

Carl Kuhn & Co., Wien Alapított 1843-ban.

Minden írószer-kereskedésben kapható.

Ö cs. és Apost. kir. Felségének

legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony célokra szánt

XXIII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen Ausztriában egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 19.382 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.880 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára ruq.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezkesedik.

A huzás visszavonhatlanul 1903 évi december 17 én fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamts-
strasse 7 sz. a., továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdekben, adó, posta, távirda és vasuti
hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság
államsorsjátéki osztálya.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoruma a „Kigyó”-hoz
Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczsépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdőséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczöröség, májolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztatatlanságnál.

— 1 tégely Harmat crème ára 1 korona. —

A kréméhez hasznalandó poudér, a

Harmat-arcpor,

mely az arcznak üde, ifju szin kölcsönöz; három féle szinben kapható u. m. fehér, rózsá s crème szinben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoz ára 50 fillér Nagyobb doboz 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arcz s különösen kez-bőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kez-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiros s nem piszkítja a ruhat. Hatása bamulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczöröséget a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbaruult kezeket eldurvult kez-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségeitől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehéremüt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek baratai, készült ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz! Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurango-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gonddal készült gyógyborok, melyek gyógyerték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.